
SZVORÁK KATALIN JEAN MONNET EMLÉKÉRMET KAPOTT

*Szvorák Katalin Kossuh-díjas énekművészt
a Jean Monnet emlékéremmel tüntették ki*

A Megbékélési Mozgalom Charta XXI Egyesülete 2014 májusában hozta létre a Jean Monnet-emlékérmét, amellyel olyan embereket tüntetnek ki, akik sokat tettek a Közép-Európában élő nemzetek megbékélééséért. A díjat Jean Monnet francia diplomatáról nevezték el, aki az Európai Közösség egyik alapítója volt.

Jean Monnet (1888-1979) (Photo: European Commission)

[Monnet professors - EUabc](#)

Az idei Jean Monnet-emlékérmét a Kossuth-díjas és Európai Polgár díjas Szvorák Katalin énekművésznak adományozták a Charta XXI Egyesület 51. Jean Monnet-estjén, 2019. január 24.-én Budapesten, a Párbeszéd Házában, amellyel a nemzetek egymáshoz való közeledését, egymás jobb megismerését elősegítő munkáját ismerték el. Käfer István professzor bevezető előadása után

Käfer István professzor

a rendhagyó ünnepségen Szvorák Katalin Kossuth-díjas népdalénekes koncertjét láthatták-hallhatták az érdeklődők. A hangverseny után a művésznőt elsőként Hollós Máté zeneszerző, a Hungaroton vezérigazgatója, a Magyar Zeneszerzők Egyesületének elnöke méltatta, majd Fónagy János, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára laudációja következett.

Fónagy János gratulál Szvorák Katalinnak

A Jean Monnet emlékérmét és az oklevelet az alapító, dr. Surján László orvos-politikus nyújtotta át Szvorák Katalinnak.

Nunquam otiosus

A Charta XXI Egyesület elnöksége
SZVORÁK KATALINNAK,
akiknek a művészetek, mint a népdal, nem ismer határait, sem korszakait,
sem pályáikat: aki - mint az egymás mellett élő népek zenei -
megénekelik a Kárpát-medencei régiót a nagy művészetével, és hogy
el ne felejtse, a népdalokat is.

Jean Monnet emlékéremet adományozott.

Budapest, 2019. január 24-én.

L. Surján László
Dr. Surján László

Az emlékérem alapítója dr. Surján László és a Szvorák Katalin oklevele

A korábbi ötven Jean Monnet estén soha sem fordult elő, hogy az egész estét énekszó töltse ki. Békességes énekszó. A műsorismertetőből megtudhatjuk, hogy Szvorák Katalin háromtucatnyi önálló albumának szűkített terces summázata volt ez a koncert, melynek alfája-omegája a megbékélés, az a keskeny ösvény, melyen Szvorák Katalin dalolva közlekedik négy évtizede. Nem véletlen a töretlen hite, hiszen az egykori csehszlovákiai kisebbségi sors bizonyos többlettel is megáldotta és ezt tudatosan alakította egy közép-európai, kárpát-medencei nemzetek közti megbékéléssé. Számos lemezén olyan közös dallamok hallhatók eredeti nyelveken, melyek összekötnek bennünket. Az ökumené jegyében született Teremtés dicsérete című egyházi énekeket tartalmazó lemeze is a megbékélést szolgálja. A mostani koncert egy kis Kárpát-medencei vándorlás volt, ahol az egyes gondolati egységek tematikus tételekként keltek életre és minden emberi rezdülésre-életérzésre rácsendültek és mély zenei intuícióval újrahangolva támadtak fel három kiváló zenész: Cserta Balázs fúvós hangszereivel, Kiss Ferenc multi-instrumentalista muzsikájával és Szabó Dániel cimbalomjátékával. A koncert vendége a Margaret Island énekesnője, Lábas Viki volt.

*A „Dalüzenet”-koncert szereplői a díjátadón:
Kiss Ferenc, Cserta Balázs, Szvorák Katalin és Szabó Dániel*

Szvorák Katalin duettje a Margaret Island énekesnőjével, Lásbas Vikivel

Az alábbiakban Hollós Máté laudációját és Szvorák Katalin köszönetnyilvánítását közöljük:

Nem sokkal egy méltón megünnepeelt kerek születésnap után, s még rövidebb idővel az Európai Polgár díjat követően ismét köszönhetjük Szvorák Katalint. Habár a születésnap nem volt magas a megsüvegelendő kerek évfordulók sorában, van bizony, akinek az ilyen már hangsúlyosabban az emlékidézés alkalma. Különösen akkor, ha hangjával dolgozóról van szó. A hang ugyanis kopik, fátyolosodhat, elbizonytalanodhat. Nem úgy a Szvorák Katié! Pedig a finom díszítésekbe könnyű belebotlani. De neki természetes ez a nyelv. Alapeleme, veleszületett, és tanulmányai során még magától értetődőbbé nemesített megnyilvánulási formája. A népdal-énekes akkor jó, ha hangját madárszerűnek érzékeljük. A természet csodájának tekinthetjük, miközben persze tudjuk, tett ő ezért a „madárdalolásért” egyet s mást. Hiszen a hangnak át kell jönnie a rivaldán, nagyobb teremben, akár mikrofonnal, akár anélkül el kell találnia a távolabb tartózkodóhoz is. Nem is beszélve arról, hogy el kell találnia a hallgatóját! Ez már a lélek, s az azt közvetíteni képes előadó-művészet dolga. Az utóbbi tanulható, de csak ha arra születik az ember. Ez a pinci kislány arra született... A lélek pedig már akkor benne volt. S a lélek nem fejlődik, csak kiteljesedik. Az önmaga felmutatásában egyre többre képes, egészen addig, amíg már annyi mindent hoz létre, mint a Szvorák Katié. Akit milliók szeretnek hallgatni, aki többretegűen hat ezekre a milliókra. Nemcsak esztétikuma, hanem szellemisége által is. Hiszen neki az adatott, hogy magyarnak szülessék Szlovákiában, aztán a szlovákságot és a közép-európaiságot is őrizze Magyarországon. Ő nem zászlók lobogásában más: ő a saját lobogásában ugyanaz. Annak a bizonyossága, hogy minden vádló szó, minden túlzottan

öndicsérő szó, minden történelmi harag és féltékenység gyarló, és önmagát romba döntő. Márpedig létezik-e, hogy „az egyik” Szvorák Kati megvesse „a másikat”? A palóc tájszólással mesélőt kinevesse a benne élő fővárosi kultúrájú ikre?

Hollós Máté laudál

Irigylem a kétkultúrájú, sőt több kultúrájú „szvorákságot”. Azt, akinek nem kell szólamokban bizonyítania, hogy többgyökerű „európai polgár”. S akinek ezt az erényét még meg is látja az Unió központja ott, a nyugati végeken. Ahol bizonyos történelmi feszültségeket át tudtak már adni a múltnak, egyszer végre láthatják, esély van erre a keletibb tájakon is.

Népdalok, egyházi énekek, mindezek büvköréből előlépő műzene ihletett tolmácsolója, Szvorák Kati, viseld új dekórumodat, az „Európa Atyjáról” elnevezett Jean Monnet emlékérmét is büszkén. Hang ne kopjék, lélek lobogjon – hiszen tudod Te, hogy’ kell azt csinálni!...

Hollós Máté

**

Drága Barátaim, kedves Vendégek!

Az elhangzott laudációk alapján, a sok szép szó hallatán az ember kezdi elhinni, hogy gazdag életút van mögötte, ami bizony, sokszor göröngyös ösvény volt. Az éneklés hihetetlen lelki erőforrást jelentett, még ha a színpadi megjelenés számomra sok-sok gyötrődéssel is járt. A dal üzenete, mely fontosabb volt mindig a dallamnál, jelezte, addig élünk, míg nem felejtjük, kik vagyunk, honnan jöttünk, merre tartunk. Ez itt Közép-Európánkban hatványozottan érvényes, mert a nép dala életet hirdet, el nem múló életet, hogy Kodály Zoltán szavait idézzem. Az ének, a zene tud valamit, amit a szó nem feltétlenül. A dal zsigereinkbe hatol, lenyúl a kollektív tudatalattiba, s felhossa onnan közös érzéseinket, melyben ott az öröm és a fájdalom. Nagyanyáink, dédanyáink bölcsessége szólal meg ezekben a több száz éves dallamokban és így van ezzel minden körülöttünk élő nép is. Több évtizedes tapasztalat mondatja ezt velem, hiszen az 1986-os Dalvándorlás lemezemtől a 2019-es Dalüzenetig rájöttem, érzéseinkben hasonlóak vagyunk, csak a nyelvünk más. Mint egykori csehszlovákiai, felföldi palóc magyar kisebbségi, lelkemben úgy tudtam rendet rakni, hogy az egész Kárpát-medencét, Közép-Európát választottam otthonul, ahol a magyarokon kívül minden itt élő nemzetiségnek helye van, vallva, aki saját kultúráját szereti, ismeri, az a másét is tiszteli.

Néhány napja a füleki koncertem a Csemadok elnökének, Bárdos Gyulának szavaival kezdődött, aki családtagként köszöntött és jelezte, hogy többnyelvű dalolásommal és a különböző felekezetek énekeivel is üzenek. Fülel polgármestere virágcsokrát átadva József Attilát átfogalmazva üdvözölt, "mint magyarok közt egy közép-európaít". Az itt élő népek közös dallamainak éneklésével a mostani díj is elgondolkoztat. Nem véletlen, hiszen elsőik között

írtam alá Nagymegyeren csatlakozásomat a Charta XXI-hez. A megbékélés akarata fertályunkon most mintha erősödni látszódna, csak éppen az európai meteorológia nem túl kedvező. Szébb időjárásban az európai kultúra virágzott, most a "szépséges Európé" hervad. A mindenkori kisebbségi sors által megedződve érzem, a Közép-Európa-i népek közös dallamait énekelve megszületik egy csodás összhang, harmónia, ami a szavak szintjén nem mindig érhető tetten. A mi erőnk a közép-európaiságban rejlik, hiszen „Dunának Oltnak egy a hangja”. Érzem, hogy küldetésem nem hiábavaló és remélem, hogy a megbékélés nem pusztán illúziókergetés.

Köszönöm Mindnyájuk figyelmét, szeretetét!

Szvorák Katalin